

УДК 004:026(477.42)

Ігнатюк Марина Вікторівна

Житомирський національний агроекологічний університет, Житомир, Україна

**РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ КОРИСТУВАЧІВ ОБ'ЄДНАННЯ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ БІБЛІОТЕК ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ З
ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДУ ІГРОФІКАЦІЇ**

У статті розглядаються напрями розвитку інформаційної грамотності користувачів об'єднання сільськогосподарських бібліотек Житомирської області з використанням методу ігрофікації, наведені практичні підходи та приклади реалізації.

Ключові слова: інформаційна грамотність, навчання користувачів, ігрофікація, сільськогосподарські бібліотеки, Житомирська область.

Розвиток вільного та демократичного суспільства в Україні неможливий без участі у цьому процесі самих громадян. Свідомий та активний громадянин – це, насамперед, людина, яка вільно орієнтується у потоці інформації, здатна оцінити достовірність й актуальність часом суперечливих свідчень і фактів. У процесі формування такого громадянина значну роль відіграє рівень розвитку його інформаційної грамотності. Особливо актуальним є розвиток інформаційної грамотності у молоді, насамперед – студентів та аспірантів вищих навчальних закладів, учнів технікумів і коледжів. Бібліотеки є одним із соціальних інститутів, які мають вирішувати це завдання для своїх користувачів.

Під «інформаційною грамотністю користувача» розуміють його здатність ідентифікувати потребу в інформації, а також сукупність навичок користувача з ефективного пошуку, оцінки й використання інформації [1, с. 36]. Інформаційна грамотність являє собою комплекс навичок і вмінь, які набуваються у процесі навчання. У цей комплекс входить відношення до самого процесу навчання, а також вміння користуватися інструментальними програмними засобами, такими як інтерактивні посібники, різні методики, групова робота тощо [1, с. 10].

Основною категорією користувачів, які мають найбільшу потребу у розвитку своєї інформаційної грамотності, є студенти, аспіранти Житомирського національного агроекологічного університету (ЖНАЕУ), учні технікумів та коледжів аграрного профілю Житомирської області.

Процес розвитку сучасної системи бібліотечно-інформаційного забезпечення агроекологічної галузі у Житомирській області започатковує формування обласного бібліотечного інформаційно-ресурсного центру агроекологічного спрямування, осередком якого стало об'єднання сільськогосподарських бібліотек Житомирської області. До об'єднання входить 9 бібліотек аграрного профілю, серед яких: 7 бібліотек технікумів, коледжів та їхніх філій, 2 бібліотеки науково-дослідних установ. Головною бібліотекою об'єднання є бібліотека ЖНАЕУ, основне завдання якої – координація діяльності з усіх напрямів бібліотечної роботи.

27 березня 2014 р. Головна бібліотека об'єднання апробувала новий напрям роботи, спрямований на підвищення інформаційної грамотності користувачів – інтерактивні командні змагання у формі бібліоквесту. Цей напрям засновано на використанні методів «ігрофікації» (англ. – gamification), тобто використанні ігрових елементів у неігровому контексті навчального процесу [2, с. 38]. Бібліоквест – це активна форма масової роботи, яка

була реалізована у межах всеукраїнського проекту «Регіональні PR-офіси сучасних бібліотек», організованого за підтримки програми «Бібліоміст» та Центра медіареформ.

«Сучасна бібліотека – це комфортний, привітний, технічно обладнаний інформаційний центр. Це місце, де можна поспілкуватися з друзями, провести ділову зустріч, взяти участь у культурних заходах. Інтернет, книги, музика, цікаві події і ще багато нових послуг – усе для тебе. Кваліфіковано. Безкоштовно», – під таким девізом пройшов бібліотечний квест. Мета заходу – створити умови для здобуття практичних навичок роботи з автоматизованими бібліотечними системами; поінформувати про нові бібліотечні послуги; сформувати позитивне емоційне відношення до процесу читання та сприяти розвитку комунікативних вмінь студентів. У бібліоквесті брали участь три студентські команди – «Технобук», «Ботани» та «Ерудити», що виконували завдання протягом декількох днів у три етапи.

На I етапі – фото-крос «Місто читає» – кожній команді необхідно було зробити декілька фотографій поруч чи на тлі місць або предметів, які пов'язані з процесом читання.

На II етапі – бюро творчих знахідок «Похід книжковим лабіринтом або уяви себе бібліотекарем» – команди отримали маршрутні листи з переліком завдань і картою розташування відділів бібліотеки. Необхідно було здійснити пошук праць викладачів університету в електронному каталозі автоматизованої бібліотечної системи «ІРБІС», зашифрувати декілька книг та нанести штрихові коди, ознайомитися з електронними періодичними виданнями, які доступні у локальній мережі університету та ін.

На III етапі – гра-сміхотерапія «Бібліотечний куточок веселого настрою» – учасникам бібліоквесту необхідно було розробити й представити власний проект на підтримку читання, написати сінквейн (спеціальний п'ятирядковий вірш) про бібліотеку. Команди підготували презентації, відеоролики про книгу, гумористичні вірші, сценки та плакати.

Учасники гри виграли подарунки для бібліотеки: багатофункціональний пристрій, кольоровий принтер та Wi-Fi адаптер, що функціонує у стінах бібліотеки для користувачів. Інтерактивні командні змагання бібліоквесту популяризували нові бібліотечні послуги об'єднання сільськогосподарських бібліотек Житомирської області, розкрили студентські таланти, створили умови для здобуття практичних навичок роботи в автоматизованій бібліотечній системі «ІРБІС».

Джерела:

1. Лау Х. Руководство по информационной грамотности для образования на протяжении всей жизни = Guidelines on Information Literacy for Lifelong Learning / Хесус Лау ; [пер. с англ. Т. Сорокиной, С. Авдеевой ; науч. ред. А. Федорова] ; ИФЛА. – М. : МОО ВПП ЮНЕСКО «Информация для всех», 2009. – 45 с.

2. Канев М. А. Социальные сети и игрофикация как инструменты достижения целей / М. А. Канев // XIX Междунар. науч.-метод. конф. «Современное образование: содержание, технологии, качество», 24 апр. 2013 г. / Санкт-Петербургский гос. электротехн. ун-т «ЛЭТИ» им. В. И. Ульянова (Ленина). – СПб., 2013. – Т.1. – С. 37–39. – Режим доступа: <http://window.edu.ru/resource/318/79318/files/tom1.pdf>. – Проверено: 14.04.2014.